

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814220300
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3814220300.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobcu K. L., so sídlom P. T. X., I., U.: XX XXX XXX, zastúpeného M., so sídlom O. 3, I. proti žalovaným 1/ X. S., narodenému dňa XX.XX.XXXX, bytom B. XXX/XX, XXX XX G., 2/ A. S., narodenej dňa XX.XX.XXXX, bytom A. T. XX/XX, XXX XX G., zastúpenej O. J. L., advokátka so sídlom Ul. D. D. 7, I. I., o zaplatenie 21.088,77 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu a žalovanej 2/ proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 26. novembra 2019, č. k. 9C/45/2015-515 takto

rozhodol:

Žalovaní 1/, 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 29.973,45 eur a úroky z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 11.862,84 eur od 06.11.2014 do 26.02.2015, úroky z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 20.989,52 eur od 27.02.2015 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 334,29 eur do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšnej časti žalobu zamietla.

Žalobca má proti žalovaným 1/, 2/ spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 78,2 %.

Vo výroku IV. rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom uložil žalovaným 1/, 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 14.240,85 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne z každej mesačnej splátky vo výške 130,65 eur od 16.12.2010 do 16.02.2016 a s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne z každej mesačnej splátky vo výške 130,65 eur od 16.03.2016 do 16.11.2019 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 334,29 eur (výrok I.), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.), žalovaným 1/, 2/ priznal nárok na náhradu trov konania od žalobcu vo výške 17,6 % (výrok III.), súčasne rozhodol o povinnosti žalovaných 1/, 2/ zaplatiť spoločne a nerozdielne štátu súdny poplatok vo výške 854,- eur na účet tamojšieho súdu (výrok IV.).

2. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že dňa 05.04.2002 uzavrel žalobca so žalovanými ako manželmi Zmluvu o poskytnutí podpory uzavretú podľa zákona č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývanie v znení neskorších predpisov vo forme úveru č. XXX/XXX/XXXX. Predmetom zmluvy podľa článku I. bolo poskytnutie podpory na účel označený kódom XXX a kód podpory Z názov a miesto stavby: prístavby rodinného domu G. z prostriedkov fondu podľa

vyššie uvedeného zákona na základe žiadosti žiadateľa č. XXX/Ž/XXXX zo dňa 08.02.2002 a overenej Okresným úradom v Z. vo forme úveru. Podľa článku II. Zmluvy fond poskytne žiadateľovi podporu vo výške úveru 700000 Sk pri základnej úrokovej sadzbe 3,1 % a doby splatnosti 30 rokov. V zmysle článku III. bod 3.7 žiadateľ berie na vedomie, že momentom čerpania z pridelenej podpory sa zo žiadateľa stáva dlžník. V článku IV. sa žiadateľ zaviazal splatiť fondu celý úver so základnou úrokovou sadzbou vo výške 3,1 % na účet v banke, ktorý fond ako veriteľ oznámi písomne dlžníkovi do 45 dní odo dňa uzavretia tejto zmluvy. Dlžník sa súčasne zaväzuje, že dlh, ktorý sa skladá z úveru a úroku, bude splácať pravidelnými mesačnými splátkami a to tak, že platba bude vykonaná vždy do 15. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Ak posledný 15.-ty deň pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je povinnosť dlžníka splnená, ak úhrada bude zrealizovaná nasledujúci pracovný deň. Prvá až 359. splátka bola dohodnutá na sumu 2.990,- Sk, posledná splátka predstavovala zostatok dlhu. Začiatok splácania sa dohodol 3 mesiace po uzavretí zmluvy. Plynutie času začína od 1. dňa nasledujúceho mesiaca po obojstrannom podpísaní zmluvy. V bode 8.4 článku VIII. sa strany zmluvy dohodli, že v prípade, ak je dlžník v omeškaní s úhradou ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov, je fond oprávnený po doručení výzvy k vyrovnaní splátok od zmluvy odstúpiť jednostranne, ak nebudú splnené podmienky uvedené vo výzve. Veriteľ môže od zmluvy odstúpiť aj v prípade, ak zistí, že dlžník použil účelovo viazané prostriedky inak, ako bolo účelovo viazané, alebo iným závažným spôsobom poruší zmluvu. V článku VIII. bod 8.4 sa zmluvné strany dohodli, že v prípade naplnenia bodu 8.4 je dlžník povinný uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % z celej dlžnej sumy ako súčtu zostatku istiny a úroku a vrátiť na účet žalobcu istinu a zostatok úroku a ak bol poskytnutý nenávratný príspevok aj ten, v termíne do 30 dní od doručenia výzvy dlžníkovi. V článku XII bod 12.3. sa strany zmluvy dohodli, že vzájomné vzťahy sa riadia predovšetkým zákonom 124/1996 Z. z. v znení noviel a ostatnými právnymi predpismi, najmä Občianskym zákonníkom. Faktúrami a výpismi z účtu bánk (č. I. 87-130) je preukázané postupné čerpanie úveru na stavbu realizovanú žiadateľmi.

3. Z histórie pohybov na účte zmluvy vyplýva, že žalovaní si svoje zmluvné povinnosti riadne neplnili. Splátky úveru riadne nesplácali a ku dňu vyhotovenia odstúpenia od zmluvy žalobcom 22.12.2014 boli v omeškaní s úhradou 92 mesačných splátok (11.993,49 eur), teda boli v omeškaní prvej z týchto splátok najmenej 91 mesiacov (sedem a pol roka) a boli vyzvaní žalobcom na zaplatenie v lehote 5 dní sumy 31.257,18 eur, ktorá suma pozostáva z istiny 21.088,77 eur, nesplateného úroku 9.248,09 eur, úroku z omeškania 920,32 eur. Konkrétne žalovaní 1./2/ zaplatili podľa tvrdení žalobcu v roku 2002 viac o 198,5 eur, v roku 2003 menej o 198,5 eur, v roku 2005 o 198,5 eur, v roku 2006 o 297,75 eur, v roku 2007 o 653,25 eur, v roku 2008 o 1.567,8 eur, v roku 2009 o 1.567,8 eur, v roku 2010 o 1.567,8 eur, v roku 2011 o 1.567,8 eur, v roku 2012 o 1.567,8 eur, v roku 2013 o 1.567,8 eur, v roku 2014 o 1.437,15 eur. Poskytnutý bol úver vo výške 23.235,74 eur (vyčíslený žalobcom na č. I. 79), žalovaní zaplatili 5.683,60 eur.

4. Žalovaná 2/ vzniesla námietku premlčania splátok po splatnosti splatných pred dátumom 18.11.2012 spolu vo výške 9.056,35 eur, pretože nárok posúdila ako bezdôvodné obohatenie, kde je premlčacia doba 2 roky, vzniesla námietku premlčania rozdielu zmluvného úroku zo sumy 21.088,77 eur od 27.02.2015 do zaplatenia, ktorý bol pôvodne uplatnený vo výške 3,1 % a teraz je uplatňovaný vo výške 5,6 %, námietku premlčania vzniesla i voči úroku z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 11.862,84 eur od 06.11.2014 do 21.06.2015, ktorý žalobca uplatnil až v podaní zo dňa 28.05.2019, námietku premlčania vzniesla i na právo žalovaného na odstúpenie od úverovej zmluvy, keď žalovaní boli v omeškaní od roku 2006, v roku 2008 boli v omeškaní s dlhom viac ako 62.000,- Sk, žalobca od zmluvy odstúpil až listom zo dňa 22.12.2014, čiže po uplynutí 4 rokov, kedy mal žalobca právo odstúpenie od zmluvy uplatniť. Namietala neplatnosť dojednania zmluvnej pokuty.

5. Žalobca na výzvy súdu podaním z 28.05.2019 uviedol, že v zmysle zmluvy bol žalovaným poskytnutý úver pri úrokovej sadzbe 3,1% ročne s lehotou splatnosti 30 rokov. Z dôvodu nedodržania 24 mesačnej lehoty výstavby financovanej nehnuteľnosti (porušenie zmluvnej podmienky podľa článku III. (Čerpanie poskytnutej podpory) bod 3.6. Zmluvy o podpore v spojení s Vyhláškou č. 203/1996 Z. z. Ministerstva výstavby a verejných prác Slovenskej republiky o podrobnostiach obsahu žiadosti, o technických podmienkach a o dĺžke času uskutočnenia stavby, na ktorú sa poskytuje podpora) bola žalovaným od 01.04.2007 zvýšená úroková sadzba z 3,1% ročne na 5,6% ročne. Mesačná splátka bola zvýšená z 99,25 eur na 130,65 eur. Úrok 9.247,66 eur vyplýva z úrokovej sadzby 5,6 % ročne a bol vypočítaný na základ vzorca: Zmluvný úrok = aktuálny zostatok nesplatennej istiny x úroková sadzba x počet dní omeškania 360 x 100. Zmluvný úrok (9.247,66) = 21.088,77 x 5,6 x 2 819 /360 x

100. Ďalej vyčíslil úrok z omeškania k 11.12.2014 na sumu 920,32 eur pri počte dní omeškania 2790 dní, sume omeškaných splátok k tomuto dátumu 11.993,49 eur, úrokovej sadzbe 8,5%. Opakovane namietal aplikáciu noriem spotrebiteľského práva. Opätovne predložil súdu históriu pohybov na účte (č. I. 161-163). Podaním z 18.06.2019 doplnil tvrdenia tak, že k 15.11.2011 nebol dlh jednorazovo splatný, až odstúpením 22.12.2014 sa stal jednorazovo splatným. K 15.11.2011 bola suma priznaného úveru 23.235,74 eur, výška anuitnej splátky 130,65 eur, počet uhradených splátok 56, počet omeškaných splátok 56, suma splatenej časti istiny 2.146,97 eur, suma splatenej časti úrokov z úveru vo výške 3.411,01 eur, zostatok nesplatennej istiny 21.088,77 eur, zostatok nesplatených úrokov z úveru vo výške 18.628,88 eur. Žalobca v konaní opakovane poukazoval na dôvodovú správu k zákonu č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania pri argumentácii, že nejde o spotrebiteľský vzťah medzi žalobcom a žalovanými.

6. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že z ustanovení zákona o ŠFRB žalobca v čase uzavretia zmluvy bol účelovým fondom zriadeným štátom, ktorého správu vykonáva ministerstvo. Účelom jeho existencie a fungovania je financovanie štátnej podpory (pomoci) pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. Nejde o vykonávanie obchodnej ani inej podnikateľskej činnosti za účelom vytvárania vlastného zisku. V súlade s týmto záverom je aj zákonná úprava o možnosti použitia prostriedkov fondu, ktoré možno okrem správy fondu (výdavky na jeho činnosť) použiť iba na splátky úverov čerpaných fondom a samotnú štátnu pomoc formou podpory. Fond teda nevytvára zisk, s ktorým by ako bežný podnikateľ mohol voľne nakladať. Svojimi príjmami je napojený na štátny rozpočet. Podpora poskytnutá žalobcom je poskytnutie úveru podľa osobitného právneho predpisu pre obmedzený okruh osôb (žadateľ musí splniť podmienky podľa § 7 zákona o ŠFRB), vo verejnom záujme (bytová politika štátu), za úrokové sadzby nižšie ako obvyklé, alebo bezúročne alebo za podmienok pre dlžníka priaznivejších (napr. nenávratný príspevok). Preto zmluva o poskytnutí podpory uzavretá podľa zákona č. 124/1996 Z. z. o štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov, ktorou sa žalobca ako veriteľ zaviazal poskytnúť žalovanej a jej manželovi podporu vo forme úveru, je teda zmluvou o úvere podľa noriem Obchodného zákonníka. Jej predmet (viď čl. II zmluvy) označuje konkrétnu formu poskytovanej podpory v podobe úveru, čo zodpovedá zákonom prezumovanej forme uvedenej v o štátnom fonde rozvoja bývania (§ 8 ods.1 písm. a) Zákona č. 124/1996 Z. z. Použitie ObZ na tieto vzťahy účastníci nemôžu dohodou vylúčiť (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 115/99). Za obchodné záväzkové vzťahy považuje právna úprava aj ďalšie vzťahy, bez zreteľa na povahu účastníkov, ktoré sú taxatívne vymedzené v § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka; právne vzťahy založené zmluvou o úvere (§ 497 Obchodného zákonníka), preto zo zákona reprezentujú doktrínálnu kategóriu tzv. „absolútnych obchodov“. Jej rozhodujúcim znakom je forma (typ) vzťahu, nie jeho subjekty; nevyžaduje sa, aby išlo výlučne o vzťahy medzi podnikateľmi. V právnom vzťahu vyplývajúcom zo zmluvy o úvere, ako aj v právnom vzťahu, ktorý vznikne zo zabezpečenia záväzku dlžníka v takomto vzťahu, sa jeho subjekty riadia ObZ. Skutočnosť, že ide o absolútny obchod, vylučuje dohodu strán o voľbe ObZ v zmysle § 262 ods. 1,2 ObZ (tzv. voľbu práva).

7. Podľa súdnej praxe sa za právne úkony týkajúce sa spoločných vecí nepovažujú napr. zmluva o pôžičke uzavretá len jedným z manželov (rozsudok Najvyššieho súdu ČSR z 21. decembra 1973 sp. zn. 3 Cz 57/73 publikovaný v Zborníku stanovísk správ o rozhodovaní súdov 74 Cdo 234/2010 a súdnych rozhodnutí najvyšších súdov ČSSR, ČSR a SSR, vydanom Najvyšším súdom ČSSR, SEVT Praha 1986), ručiteľský záväzok jedného z manželov (R 61/1973), zmluva o výpožičke uzavretá len jedným z manželov (R 71/1994), rovnako ako dohoda o pristúpení k záväzku iného dlžníka jedným z manželov či zmluva o úvere. Žalovaní sa stali dlžníkmi v predmetnom zmluvnom vzťahu ako manželia a prostriedky poskytnuté na stavbu domu patrili do bezpodielového spoluvlastníctva žalovaných, a preto bol aj úver vyporiadany pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov a prikázaný na každého zo žalovaných v rovnakom pomere. Sú teda z tohto záväzku zaviazaní spoločne a nerozdielne podľa § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s argumentáciou zástupkyne žalovanej, že ide o delený záväzok. Podľa názoru súdu aj keď v zmluve nie je uvedené, že ide o spoločný a nerozdielny záväzok v tom čase manželov, žalovaných 1/, 2/, vyplýva táto skutočnosť z § 145 ods.2 Občianskeho zákonníka. Zmluvu o úvere podpisovali obidvaja manželia (nie ako v rozhodnutiach, na ktoré poukazovala, keď išlo o úkony len jedného z manželov) aj s týmto ich zákonným označením (manželov), preto išlo nepochybne o vybavovanie spoločnej veci, na ktorú sa potom viaže režim § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka a s takýto názor vyplýva aj z rozhodnutia Okresného súdu Prievidza 11C 242/2003, ktorým pri vyporiadaní BSM bol záväzok - úver voči žalobcovi prebratí obomi žalovanými v

rovnakom pomere. Bol teda predmetom vyporiadania BSM, čo prichádza do úvahy len pri spoločnom a nerozdielnom záväzku vzniknutom v súvislosti s BSM, nie pri delenom záväzku.

8. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalobcu, že pri dohodnutom plnení dlhu splátkami nejde o čiastkové plnenie dlhu, ale o jedno plnenie v splátkach s poukazom na stanovisko Najvyššieho súdu SR č.18/2009, podľa ktorého ak bolo dohodnuté zaplatenie aj keď kúpnej ceny v splátkach, pre každú splátku plynie štvorročná premlčacia doba samostatne (§ 392 ods.2, 407 ods. 3 Obchodného zákonníka).

9. Súd prvej inštancie právne posúdil zmluvu o úvere, ktorá bola predmetom sporu podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka ako absolútny obchod a vzhľadom na námietku premlčania vznesenú vo vzťahu k splátkam splatným pred 18.11.2012, posúdil podľa Obchodného zákonníka ako premlčané neuhradené splátky splatné do 18.11.2010, teda štyri roky pred podaním žaloby. Stotožnil sa s názorom žalobcu, že Obchodný zákonník má komplexnú úpravu premlčania zo vzťahov, ktoré vzniknú medzi podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti a to v ustanovení § 387 - § 408 Obchodného zákonníka.

10. Žalobca poskytol o splatnosti neuhradených splátok jediný prehľad, sumár dlžných súm za jednotlivé roky trvania zmluvného vzťahu č. I. 162-163. Podľa listiny č. I. 42 -rozhodnutie o zvýšení mesačnej splátky, bola žalovaným zvýšená úroková sadzba v dôsledku neukončenia stavby v lehote 24 mesiacov od uzavretia zmluvy a porušenia vyhlášky 203/1996 Z. z. na 5,6% do konečného splatenia úveru a počnúc 01.04.2007 bola im zvýšená splátka na sumu 3.936,- Sk, teda 130,65 eur. Podľa sumáru z podania žalobcu z 23.02.2016, a histórie pohybov na účte čl. 162 a 163 bolo možné ustáliť, že žalovaní zaplatili v roku 2002 žalobcovi 198,5 eur navyše, za rok 2003 chýba 198,5 eur, za rok 2004 boli uhradené všetky splátky, za rok 2005 chýba 198,5 eur (podľa prehľadu neboli uhradené splátky splatné 15.04.2005, 15.12.2005), v roku 2006 nebolo uhradených 297,75 eur (splátky 15.01.2006, 15.9.2006 a 15.10.2006), v roku 2007 neboli uhradené splátky v sume 653,25 eur (splátky splatné 15.04.2007, 15.07.2007, 15.09.2007-15.12.2007) ďalej podľa prehľadu nebolo uhradených v roku 2008, 2009 1.567,8 eur, v roku 2010 tiež neuhradil sumu 1.567,8 eur. Suma 1.567,8 eur predstavuje 12 splátok po 130,65 eur. Súd prvej inštancie považoval za premlčané splátky splatné pred 18.11.2010, teda štyri roky pred podaním návrhu. Premlčaná sa teda javí i splátka za november 2010.

11. K námietke premlčania práva na odstúpenie od zmluvy súd prvej inštancie uviedol, že ide o majetkové právo veriteľa, viazané len na osobu veriteľa, ktoré sa premlčuje. K odstúpeniu od zmluvy došlo 22.12.2014. K nezaplateniu prvej splátky došlo najneskôr v roku 2005, kedy podľa žalobcu zaplatili žalovaní o 198,5 eur menej, ako mali, teda nezaplatili najmenej dve splátky. V súlade so zmluvou mal žalobca možnosť odstúpiť od zmluvy ak je dlžník v omeškaní s úhradou, ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov. Je teda zrejmé, že v čase odstúpenia od zmluvy uplynulo viac ako 7 rokov od momentu, odkedy mohol žalobca toto právo uplatniť, teda od zmluvy odstúpiť (podľa čl. VIII. Bod 8.4 zmluvy: ak je dlžník v omeškaní s úhradou, ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov). Aj z odstúpenia od zmluvy vyplýva, že boli žalovaní v omeškaní s 92 splátkami (92 mesačných splátok -mínus šesť mesiacov je 86 mesiacov, viac ako sedem rokov). Žalobcovi márne uplynula premlčacia doba 4 rokov. Právo žalobcu na odstúpenie od zmluvy je premlčané. Z tohto dôvodu účinky odstúpenia, vzhľadom na vznesenú námietku a premlčanie tohto nároku nenastali. Predčasná splatnosť celého úveru iným spôsobom ako odstúpením vyvolaná nebola. Žalobca sa môže voči žalovaným domáhať iba zaplatenia tej časti dlhu, ktorá je do rozhodnutia súdu splatná. Splatnosť splátok úveru bola v článku IV. dohodnutá vždy do 15. kalendárneho dňa v mesiaci, počas celej lehoty splatnosti úveru.

12. Žalovanou 2/ bola vznesená námietka premlčania vo vzťahu k jednotlivým splátkam. Súd prvej inštancie preto priznal žalobcovi len nepremlčané splátky splatné mesačne počas štyroch rokov pred podaním žaloby, teda splatné od 18.11.2010 do vyhlásenia rozsudku. Splátky boli splatné do 15. dňa nasledujúceho mesiaca počas celej lehoty splatnosti úveru. splátky boli zvýšené podľa rozhodnutia žalobcu oznámeného žalovaným 31.01.2007 na sumu 3.936,- Sk mesačne, teda 130,65 eur. Od 15.12.2010 do 15.11.2019 je to spolu 109 splátok, 109 x 130,65 eur, predstavuje sumu 14.240,85 eur. Súd prvej inštancie v rozhodnutí neumožnil mesačné splátky žalovaným, pretože jednak ide o záväzok spoločný a nerozdielny, a jednak žalovaná 2/ ku dňu rozhodnutia súdu neprekázala také pomery na svojej strane, ktoré by to umožnili.

13. Pokiaľ bola vznesená námietka premlčania vo vzťahu k zmluvnému úroku vo výške 5,6 % ročne, súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcom bol uplatňovaný zmenou žaloby z 27.04.2015 od 27.04.2015 vyčíslený úrok 9.248,09 eur, vypočítaný s jednou premennou - úrokovou sadzbou 5,6% ročne (č. l. 78 spisu), od podania žalobcu zo dňa 24.08.2015 bol uplatňovaný vyčíslený zmluvný úrok 9.247,66 eur, od 07.11.2016 bol uplatnený zmluvný úrok 9.247,66 eur a zmluvný úrok 3,1% ročne zo sumy 21.088,77 eur od 27.02.2015 do zaplataenia a od 29.05.2019 bol uplatňovaný zmluvný úrok 9.247,66 eur, zmluvný úrok 5,6% ročne zo sumy 21.088,77 eur od 27.02.2015 do zaplataenia. Podľa rozpisu splátok č. l. 265, ktorý obsahuje rozpis zaplataených splátok od 17.06.2002 do 31.08.2007 a posledný riadok k 11.12.2014 obsahuje vyčíslenú nezaplataenú istinu 21.088,77 eur a úrok 9.248,09 eur, je zrejmé, že v jednotlivých splátkach bol obsiahnutý okrem istiny aj zmluvný úrok. Napriek opakovaným výzvam, aby žalobca špecifikoval jednotlivé žalovanými neuhradené splátky, a to v akej výške majú byť započítané na istinu a na úrok, žalobca takúto špecifikáciu nepredložil. Tiež žalobca na výzvu súdu z 14.03.2019 nevysvetlil, prečo vo výpočte č. l. 78 požaduje úrok 5,6 % ročne, avšak od 27.02.2015 už zmenou žaloby z 26.10.2016 č. l. 193 požaduje úrok 3,1% ročne od 27.02.2015 z nesplataenej istiny 21.088,77 eur do zaplataenia. Následne až podaním z 28.05.2019 žiada žalobca zmluvný úrok 5,6% ročne. V podaní z 28.05.2019 žalobca len tvrdí, že úrok bol žalovaným zvýšený od 01.04.2007 žalovaným z 3,1 % ročne na 5,6 % ročne z dôvodu nedodržania 24 mesačnej lehoty výstavby financovanej nehnuteľnosti a ďalej len zopakoval vzorec na výpočet úroku, ktorý použil a v ktorom bol použitý pri výpočte úrok 5,6 %, toto tvrdenie nepreukázal. Z predložených dôkazov nie je zrejmé, prečo bol teda od 27.02.2015 uplatňovaný len úrok 3,1% ročne, ak žalovaní nedodržali lehotu 24 mesiacov na výstavbu financovanej nehnuteľnosti podľa článku III. Bod 3.6 Zmluvy o podpore. Je však vecou žalobcu aký úrok uplatní, pričom svoje tvrdenia je povinný i preukázať a nárok musí byť preskúmateľný. Žalobca však nepreukázal súdu základné skutočnosti, na základe ktorých by súd mohol ustáliť, ako bol vypočítaný úrok, teda za aké obdobie, vo výpočte je špecifikovaná len istina 21.088,77 eur z ktorej bol úrok počítaný, ktorá mala byť splatná k odstúpeniu od zmluvy. Žalobca v tomto smere predložil výpočet č. l. 78 a č. l. 441, v tomto podaní z 28.05.2019 prvýkrát špecifikoval premennú 2819, že ide o počet dní omeškania vo vzorci istina 21.088,77 eur x 5,6 (úroková sadzba) x počet dní omeškania 2819/360.100. Súd zdôrazňuje, že podľa listiny predloženej žalobcom č. l. 79 a nasl. možno konštatovať, že zmluvný úrok bol žalobcom započítaný v jednotlivých splátkach, ktoré boli žalobcovi ako nepremľčané priznané ako je vyššie konštatované, preto aj s poukazom na námietku premlčania možno konštatovať, že nárok žalobcu na iný zmluvný úrok nie je dôvodný, a preto ho súd prvej inštancie zamietol.

14. Pokiaľ bolo namietané ako premlčané uplatnenie úroku z omeškania 8,05 % ročne zo sumy 11.862,84 eur od 06.11.2014 do 27.01.2015, súd prvej inštancie konštatoval, že podľa § 112 Občianskeho zákonníka ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia. Žalobca uplatňoval žalobou z 18.11.2014 úrok z omeškania 8,05% ročne zo sumy 11.862,84 eur od 06.11.2014 do zaplataenia. Podaním z 27.04.2015 zmenil žalobu a žiadal úrok z omeškania vo výške 920,32 eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 11.862,84 eur od 06.11.2014 do 27.01.2015, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 21.088,77 eur od 28.01.2015 do zaplataenia. Podaním z 24.08.2015 uplatnil úrok z omeškania vo výške 920,32 eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 11.862,84 eur od 06.11.2014 do 27.01.2015, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 21.088,77 eur od 28.01.2015 do zaplataenia. Podaním zo 07.11.2016 požadoval úrok z omeškania vo výške 821,07 eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 21.088,77 eur od 27.02.2015 do zaplataenia, teda už nárok na úrok z omeškania 8,05 % ročne zo sumy 11.862,84 eur od 06.11.2014 do 27.01.2015 neuplatňoval. Podaním z 29.05.2019 opätovne uplatnil úrok z omeškania vo výške 821,07 eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 11.862,84 eur od 06.11.2014 do 26.02.2015, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 21.088,77 eur od 27.02.2015 do zaplataenia. Súd prvej inštancie konštatoval, že uplatnený nárok vo výške 821,07 bol zmätočne uplatnený, pretože podľa špecifikácie č. l. 158 z 25.02.2016 išlo o pôvodne uplatnený úrok z omeškania vo výške 920,32 eur, od ktorého žalobca odpočítal sumu zaplataenú žalovanou 15.01.2015 vo výške 99,25 eur. Podľa špecifikácie z 28.05.2019 bol tento úrok z omeškania vyčíslený k 11.12.2014 vo výške 8,5% ročne pri počte dní omeškania 2790 dní. Je teda zrejmé že tento vyčíslený úrok z omeškania nebol uplatnený v zákonnej výške 8,05 % ročne. Žalobca uplatnený nárok (uplatnený v žalobe ako úrok z omeškania 8,05 % ročne od 06.11.2014 zo sumy 11.962,84 eur, ďalej uplatnený v podaní z 24.08.2015 výške 8,05 % ročne zo sumy 11.862,84 eur od 06.11.2014 do 27.01.2015), v podaní zo 07.11.2016 už

neuplatňoval, v konaní o ňom riadne nepokračoval, preto ak ho znovu uplatnil podaním z 29.05.2019, bol uplatnený po uplynutí premlčacej doby (od 06.11.2014 do 29.05.2019 uplynulo viac, ako štyri roky, teda tento nárok je premlčaný).

15. Po dátume 15.11.2014 (štyri roky pred podaním žaloby) do dňa rozhodnutia súdu bolo splatných 109 splátok úveru, z ktorých nebola uhradená ani časť. V priebehu omeškania sa menila výška základnej úrokovej sadzba Európskej centrálnej banky, a to nasledovne. Od 13.04.2011 bola základná úroková sadzba 1,25%, od 13.7.2011 bola 1,5%, od 09.11.2011 bola 1,25%, od 14.12.2011 bola 1%, od 11.7.2012 bola 0,75%, od 8.5.2013 bola 0,5%, od 13.11.2013 bola základná úroková sadzba ECB vo výške 0,25 %, od 11.06.2014 vo výške 0,15 %, od 10.09.2014 vo výške 0,05 % a od 16.03.2016 vo výške 0 %. Súd priznal žalobcovi len úrok z omeškania v uplatnenej výške 8,05% ročne z jednotlivých splátok splatných od 15.12.2010 do 15.03.2016, pretože takto uplatnený nárok neprevyšoval zákonný nárok, a to od ich splatnosti a vo výške 8 % ročne zo splátok splatných od 16.03.2016, teda len v zákonnej výške, s výnimkou premlčaním napadnutého úroku z omeškania od 06.11.2014 do 27.01.2015, ktorý súd z dôvodu premlčania nepriznal. Zákonný úrok bol od 18.11.2010, do 12.04.2011 vo výške 9,00 % ročne, teda vyšší ako uplatnený zo splátok splatných od 18.11.2010, do 12.04.2011, zákonný úrok bol od 13.04.2011 do 12.07.2011, vo výške 9,25 % ročne, teda vyšší ako uplatnený, ročne zo splátok splatných od 13.04.2011 do 12.07.2011, zákonný úrok bol od 13.07.2011 od 08.11.2011, vo výške 9,5 % ročne, teda vyšší ako uplatnený zo splátok splatných od 13.07.2011 od 08.11.2011, zákonný úrok bol od 09.11.2011 do 13.12.2011 vo výške 9,25 % ročne, teda vyšší ako úrok z omeškania uplatnený zo splátok splatných od 09.11.2011 do 13.12.2011, zákonný úrok bol ďalej 9 % ročne zo splátok splatných od 14.12.2011 do 10.07.2012, 8,75 % ročne zo splátok splatných od 11.07.2012 do 07.05.2013, 8,5% ročne zo splátok splatných od 8.5.2014 do 12.11.2013, 8,25 % ročne zo splátok splatných od 13.11.2013 do 10.6.2014, 8,15 % ročne zo splátok splatných od 11.06.2014 do 09.09.2014, 8,05 % ročne zo splátok splatných od 10.09.2014 do 08.12.2015, 8,05 % ročne zo splátok splatných od 09.12.2015 do 15.03.2016, 8 % ročne zo splátok splatných od 16.03.2016 do vyhlásenia rozsudku.

16. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s námietkou žalobcu vznesenou na pojednávaní 12.11.2019, že by v tomto prípade bola vznesená námietka premlčania v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko žalobca nepochybne mal dosť času realizovať svoje nároky vyplývajúce zo zmluvy už po omeškani žalovaných so zaplatením jednej splátky. Preto uplatnenie námietky premlčania nie je v rozpore s dobrými mravmi

17. Súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti uplatnenej zmluvnej pokuty, pretože po posúdení bodu 8.4 Zmluvy má zato, že jeho obsahom nie je platne dohodnutá zmluvná pokuta. Poukázal na znenie ust. § 544 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je možné dohodnúť zmluvnú pokutu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti. Porušenie konkrétnej zmluvnej povinnosti, ktorá je zmluvnou pokutou zabezpečená, preto musí jednoznačne z formulácie dojednania zmluvnej pokuty vyplývať. Medzi stranami zmluvy však v článku VIII bod 8.4 bola zmluvná pokuta dohodnutá pre prípad "naplnenia bodu 8.4". Tento bod zmluvy upravuje, kedy môže žalobca od zmluvy odstúpiť, a to v zmysle dojednania v prípade, ak je dlžník v omeškani s úhradou ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov, v prípade, ak dlžník závažným spôsobom poruší zmluvu a to opakovaným nesplácaním úveru, porušením stavebných predpisov, zmenou stavby, zriadením záložného práva, zmenou vlastníctva bez súhlasu veriteľa. Z uvedeného teda vyplýva, že ak článok 8.4 obsahuje možnosti odstúpenia od zmluvy, k jeho naplneniu dôjde v prípade, ak žalobca od zmluvy odstúpi. Uvedená dohoda o zmluvnej pokute neobsahuje vymedzenie konkrétnej povinnosti žalovaných ako je napríklad povinnosť úhrady splátok riadne a včas, s porušením ktorej by nárok na zmluvnú pokutu žalobcovi vznikol. Zmluvná pokuta v uvedenom prípade bola dohodnutá pre prípad "naplnenia bodu 8.4", ktorým je odstúpenie od zmluvy, t. j. realizácia práva žalobcu, teda nie pre prípad porušenia povinnosti dlžníka. Dojednanie zmluvnej pokuty pre prípad realizácie práva, tak ako to bolo v uvedenom prípade, robí samé o sebe takéto dojednanie zmluvnej pokuty absolútne neplatným, a to z dôvodu rozporu so zákonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Na základe neplatne dojednanej zmluvnej pokuty nemôže súd žalobcovi priznať uplatnený nárok. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 141/2000, z ktorého vyplýva, že odstúpenie od zmluvy nie je porušením zmluvnej povinnosti, ale výkonom práva, a preto nemôže byť sankcionované zmluvnou pokutou ako aj na rozhodnutie pod sp. zn. 5Cdo 5/2000, z ktorého rovnako vyplýva, že dôvodné odstúpenie od zmluvy nie je porušením zmluvnej povinnosti, ale výkonom práva, ktoré vyplýva zo zákona, alebo zo zmluvy, s ktorými sa stotožnil. Preto neakceptoval

tvrdenie žalobcu, že ustanovenie o zmluvnej pokute bolo v zmluve dojednané dostatočne a zrozumiteľne a žalobu v časti uplatnenej zmluvnej pokuty zamietol.

18. Pokiaľ žalobca žiadal Náklady spojené s uplatnením pohľadávky: vo výške 907.63 eur: ako náklad za Výzvu na úhradu 2014 - úkon v sume 270,54 eur, režij. pauš. v sume 8,04 eur, 20 % DPH v sume 55,71 eur - spolu 334.29 eur a náklad za odstúpenie od zmluvy o úvere 2014 - úkon v sume 469,74 eur, režij. pauš. v sume 8,04 eur, 20 % DPH v sume 95,56 eur - spolu 573.34 eur, súd prvej inštancie konštatoval, že odstúpenie od zmluvy nie je nevyhnutný náklad veriteľa v súvislosti s uplatnením zmluvného záväzku, je to jeho oprávnenie vyplývajúce zo zmluvného vzťahu, preto tento úkon nie je možné považovať za náklad nevyhnutný na uplatnenie pohľadávky. V zmysle ustanovenia § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka: „Príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.“ Za oprávnené náklady spojené s uplatnením pohľadávky však možno považovať výzvu na úhradu, ktorú súd žalobcovi priznal vo výške podľa uplatnenia vo výške 334,29 eur. Vo zvyšku tento nárok ako nedôvodný zamietol.

19. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods.2 CSP a priznal žalovaným spoločne a nerozdielny nárok náhradu trov konania od žalobcu ako nárok spoločný a nerozdielny v rozsahu 17,6 % (úspech žalobcu bol 41,2% pri uplatňovanej istine 21.088,77 eur + 9.247,66 eur - vyčíslený úrok +295,64 eur vyčíslený úrok z omeškania, + 3.033,64 eur - zmluvná pokuta, spolu 34.573,34 eur, priznaných bolo 14.240,85 eur, neúspech žalobcu 58,8%, čistý úspech žalovaných 17,6 %). O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia vyšší súdny úradník (§ 262 CSP).

20. O povinnosti žalovaných 1/2/ zaplatiť spoločne a nerozdielne súdny poplatok vo výške 854 eur na účet tamojšieho súdu rozhodol podľa §2 ods. 2 s prihliadnutím na § 4 ods. 2 písm. a/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení

21. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca a žalovaná 2/.

22. Žalobca sa podaným odvolaním domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že uloží žalovaným 1/, 2/ povinnosť zaplatiť mu spoločne a nerozdielne sumu 21.088,77 eur s nesplateným zmluvným úrokom vo výške 9.247,66 eur, zmluvným úrokom vo výške 5,6 % z nesplatenej istiny vo výške 21.088,77 eur od 27.02.2015 do zaplataenia, nesplateným úrokom z omeškania vo výške 821,07 eur, úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 11.862,84 eur od 06.11.2014 do 26.02.2015, t.j. vo výške 293,03 eur, úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne z nesplatenej istiny vo výške 21.088,77 eur od 27.02.2015 do zaplataenia, nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky vo výške 907,63 eur, zmluvnou pokutou vo výške 3.033,64 eur a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že mu prizná náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V prípade, že sa odvolací súd s jeho právnou argumentáciou nestotožní, navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol, že jeho rozhodnutie smeruje proti výroku I., II., III. rozsudku súdu prvej inštancie a uplatňuje odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP. Poukázal na bod 27.3 rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým názorom nemôže súhlasiť. Dal do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/54/2007 zo dňa 17.06.2008, z ktorého vyplýva záver, že pokiaľ v úverovej zmluve bolo dohodnuté splácanie úveru v splátkach, nejedná sa o čiastkové plnenie podľa § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka, ale o jedno plnenie, ktorého úhrada bola dohodnutá v splátkach, a preto za lehotu splatnosti považuje lehotu na splatenie celého úveru. V danom prípade premlčacia doba začína plynúť po lehote splatnosti celého úveru. Dohoda o splácaní úveru v splátkach sa nedá považovať za právo na čiastkové plnenie. K premlčaniu jeho práva na odstúpenie od zmluvy poukázal na znenie § 344, § 506 Obchodného zákonníka a uviedol, že od zmluvy o podpore odstúpil podľa bodu 8.4 zmluvy o úvere, ktorý ho oprávňuje odstúpiť od zmluvy v prípade, že dlžník závažným spôsobom poruší zmluvu, a to napríklad opakovaným nesplácaním úveru, ktoré podmienky boli splnené, keďže ku dňu 12.12.2014 boli žalovaní 1/, 2/ v omeškaní s úhradou 92 splátok, teda bola splnená podmienka, ktorá ho oprávňovala k odstúpeniu od zmluvy pre opakované nesplácanie úveru. Zdôraznil, že nebol povinný odstúpiť od zmluvy z dôvodu omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov. Neplnenie zmluvných záväzkov zo strany žalovaných a následné poukazovanie na jeho údajnú nečinnosť je plne v rozpore s ust. § 3 Občianskeho zákonníka, keď žalovaná 2/ na jednej strane v podanom odpore ako i v opakovanej komunikácii s ním deklarovala svoj záujem záväzok uhradiť a vysvetľovala dôvody neplatenia mesačných splátok (dlhotrvajúci súdny spor s bývalým manželom - žalovaným 1/), snažil sa jej vyjsť v ústrety a následne zneužila právo

na vznesenie námietky premlčania. Jeho právo na odstúpenie od zmluvy nemôže byť posúdené ako premlčané a trvá na účinnosti tohto právneho úkonu. Posúdenie jeho oprávnenia odstúpiť od zmluvy je nesprávne a došlo k naplneniu podmienky v ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP. K uplatnenému zmluvnému úroku vo výške 9.247,66 eur uviedol, že toto jasným a zrozumiteľným spôsobom súdu vysvetlil v písomnom podaní zo dňa 28.05.2019 a nemôže sa stotožniť so záverom súdu, že nepredložil dostatok relevantných dôkazov na preukázanie svojho nároku. Je nepochybné, že ust. § 506 Obchodného zákonníka po odstúpení od zmluvy požaduje vrátenie nielen dlžnej sumy, ale aj úrokov ako ceny poskytnutých peňazí, a preto je opodstatnené, aby po odstúpení od zmluvy o úvere podľa § 506 Obchodného zákonníka dlžník naďalej platil tak úroky z úveru, ako aj úroky z omeškania, pokiaľ sú zmluvne dojednané alebo vyplývajú zo zákona. Právna úprava odstúpenia od zmluvy podľa Obchodného zákonníka sa líši od úpravy v Občianskom zákonníku, kde odstúpenie od zmluvy má účinky ex tunc, t.j. zmluva sa ruší od počiatku, kým v obchodno-záväzkových vzťahoch odstúpenie od zmluvy má účinky ex nunc, čo znamená, že zánik zmluvy nastáva v dobe účinnosti právneho úkonu, ktorým oprávnená strana odstúpila od zmluvy. Poukázal v tejto súvislosti na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/113/2018. Požiadavka vrátiť peňažné prostriedky vrátane príslušenstva ako sú úroky, úroky z omeškania a zmluvná pokuta, poskytnuté na základe úverovej zmluvy, nezaniká a nezanikne ani zabezpečenie tejto pohľadávky, pretože odstúpením nezanikla zmluva, ale len niektoré povinnosti zo zmluvného vzťahu. Uplatňuje si okrem úroku z omeškania aj zmluvný úrok vyplývajúci z ust. čl. IV. zmluvy o úvere. Zvýšenie úrokovej sadzby z 3,1 % na 5,6 % ročne a takisto zvýšenie mesačnej splátky z 99,25 eur na 130,65 eur súdu zdôvodnil. Zdôraznil, že akékoľvek sankcie, resp. úkony z jeho strany vyplývajú zo zákona o ŠFRB, zákona o pohľadávkach štátu a nie sú jeho samovoľou. K nároku na zmluvnú pokutu uviedol, že nikdy nedošlo k zániku jeho oprávnenia odstúpiť od zmluvy o podpore a naďalej trvá na svojom nároku v časti vyčíslenej zmluvnej pokuty, ktorá je v zmysle bodu 8.4 zmluvy vo výške 10 % z celej dlžnej sumy, ktorá pozostáva zo súčtu zostatku istiny a úroku, ktoré vyčíslil v odstúpení od zmluvy. Poukázal na znenie ust. § 544 ods. 2, § 545 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 300 a § 302 Obchodného zákonníka, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2M Obdo 3/2009, sp. zn. 4 Obdo 4/99. Nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie uvedený v bode 31. odôvodnenia jeho rozsudku v časti nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, keď dňa 21.08.2014 došlo k výzve na úhradu dlhu, dňa 22.12.2014 došlo k odstúpeniu od zmluvy, ktoré bolo prevzaté žalovaným 1/ dňa 29.12.2014 a žalovanou 2/ dňa 27.01.2015, čím sa celá jeho pohľadávka stala splatnou. V súvislosti s tým sa obrátil na svojho právneho zástupcu so žiadosťou, aby posúdil splnenie podmienok na odstúpenie od zmluvy ako aj žiadosťou o vypracovanie tohto právneho úkonu a nárok na uplatnenie týchto nákladov je relevantný a racionálny, nakoľko výlučne žalovaní neuhrádzaním poskytnutého úveru riadne a včas zavinili vznik nákladov spojených s týmto postupom. Uplatnená pohľadávka a jej príslušenstvo, ktoré tvoria i náklady na odmenu za právnu službu poskytnutú mimo súdneho konania (§ 121 ods. 3 Obč. zákonníka), predstavujú celistvý nárok, ktorý vychádza z jedného právneho základu. Záverom zdôraznil, že požiadavka vrátiť peňažné prostriedky vrátane príslušenstva - úrokov, úrokov z omeškania a zmluvnej pokuty, poskytnuté na základe úverovej zmluvy, nezaniká a nezanikne ani zabezpečenie tejto pohľadávky, pretože odstúpením od zmluvy zmluva nezanikla, ale len niektoré povinnosti zo záväzkového vzťahu. Poukázal na princíp právnej istoty, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 499/2011-25, nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 28/09. Dôvodil, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia nepovažuje za dostatočné, považuje ho za zmatečné, a to v časti týkajúcej sa jeho práva na odstúpenie od zmluvy, keď súd absolútne nesprávne pristúpil k posúdeniu tejto právnej otázky, posúdenie nároku na zmluvný úrok ku dňu odstúpenia od zmluvy, nároku na zaplatenie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, čím bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces. Záverom zhrnul svoje závery - vzťah medzi žalobcom a žalovanými založený zmluvou o poskytnutí podpory je obchodno-právnym vzťahom, spravuje sa ustanoveniami zmluvy o úvere v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, odstúpením od zmluvy v zmysle § 506 Obchodného zákonníka nedochádza k zániku zmluvy ako celku, ale len ustanovení o práve dlžníka uhradiť záväzok v splátkach, nezaniká jeho nárok na zaplatenie zmluvných úrokov, jeho právo na odstúpenie od zmluvy nemohlo zaniknúť (opakované porušovanie zmluvných povinností), vznesenie námietky premlčania zo strany žalovanej 2/ je v rozpore s dobrými mravmi a nemôže mu byť poskytnutá ochrana zo strany konajúceho súdu, výška zmluvnej pokuty je primeraná s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti.

23. Žalovaná 2/ sa podaným odvolaním domáhala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil vo výroku I. tak, že žalovaný 1/ je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 6.271,20 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,05% ročne vždy zo sumy 130,65 eur za každý kalendárny mesiac

od 16.12.2011 do 16.11.2019 vždy do zaplataenia do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia a žalovaná 2/ je povinná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 6.171,95 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 130,65 eur každý kalendárny mesiac od 16.12.2011 do 16.11.2019 vždy do zaplataenia do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia a vo výroku III. zmenil tak, že žalovaný 1/ má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 64% a žalovaná 2/ v rozsahu 64% a výrok IV. zrušil, alternatívne rozhodnutie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 CSP. Uplatnila odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f), h) CSP. Uviedla, že v zmluve o poskytnutí podpory absentovala obligatórna náležitosť zmluvy o úvere podľa § 497 Obch. zákonníka, a to záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky, keďže žalovaní už pred podpisom zmluvy požiadali o poskytnutie peňažných prostriedkov a nie až po jej podpise, nemožno daný zmluvný typ posudzovať ako úverovú zmluvu upravenú v Obchodnom zákonníku, ale ako zmluvu upravenú v osobitnom predpise, ktorým je Zákon o Štátnom fonde rozvoja bývania. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo 47/2010. Vyslovila názor, že samotné označenie zmluvy ako poskytnutie podpory vo forme úveru nemôže zakladať záver, že ide o zmluvu o úvere upravenú Obchodným zákonníkom a že z tohto dôvodu by bolo potrebné podľa ust. § 261 ods. 6 Obch. zákonníka aplikovať na zmluvný vzťah ustanovenia Obchodného zákonníka, kedy žalobca mal vôľu uzavrieť zmluvu podľa predpisov občianskeho práva, keďže poskytnutie podpory nemožno spájať s ust. § 497 Obch. zákonníka. Názor, že zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru nie je typovou zmluvou upravenou v Obchodnom zákonníku podporuje i ust. § 14 ods. 1 zák. č. 124/1996 Z. z. Vytýkala súdu prvej inštancie, že nesprávne žalobcovi priznal 109 mesačných splátok po 130,65 eur, keďže nepremlčanými splátkami za obdobie od 15.12.2010 do 15.11.2019 bolo 108 mesačných splátok, ktorá nesprávnosť má za následok, že žalobcovi za obdobie od 15.12.2010 do 15.11.2019 priznal na istine spolu so zmluvnými úrokmi viac o 130,65 eur. Poukázala na skutočnosť, že dňa 14.01.2015 realizovala čiastočnú úhradu vo výške 99,25 eur s poznámkou splátka za január 2015 splatná 15.01.2015, ktorým spôsobom určila, ktorý konkrétny záväzok ktorej časti plní. Túto čiastočnú úhradu súd prvej inštancie nezohľadnil. Náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 334,29 eur súd prvej inštancie nesprávne priznal, keď nezohľadnil skutkové popretie tohto nároku, keď tieto náklady nepovažovala za preukázané, žalobca nepreukázal vznik týchto nákladov, ktoré musel reálne vynaložiť. Za nesprávny považoval aj záver súdu prvej inštancie, keď považoval žalovaných za solidárnych dlžníkov v zmysle § 145 ods. 2 Obč. zákonníka, nakoľko pôžičkou sú peňažné prostriedky ešte len nadobúdané do bezpodielového spoluvlastníctva a nejde o nakladanie so spoločnou vecou. Poukázala na fakt, že bezpodielové spoluvlastníctvo manželov bolo vyporiadané, úver bol prikázaný na každého z manželov v rovnakom pomere. V čase poskytnutia úveru síce žalovaní 1/, 2/ boli manželmi, nejednalo sa však o solidárny záväzok v zmysle § 511 Obč. zákonníka, pretože nebola tvrdená ani preukázaná dohoda účastníkov o tom, že vrátia pôžičku žalobcovi spoločne a nerozdielne. Poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/50/2012 a sp. zn. 5Co 448/2013. V predmetnej veci ide o spoločný záväzok deleného charakteru medzi žalobcom a žalovaným 1/ a žalobcom a žalovanou 2/ založený jedným právnym titulom, a to zmluvou o poskytnutí podpory č. XXX/XXX/XXXX, pričom vzhľadom na neexistenciu inej dohody platí, že žalobca je oprávnený požadovať tak od žalovaného 1/, ako aj od žalovanej 2/ rovnaký diel z nevrátených finančných prostriedkov úveru. Zmluva o poskytnutí podpory nezakotvuje solidaritu dlžníkov, a preto možno v danom prípade uvažovať iba o delenej povinnosti, pričom podiely na dlhu oboch dlžníkov sú rovnaké. V danej veci ide teda o spoločný záväzok deleného charakteru a treba vychádzať zo zásady rovnosti podielov žalovaných na dlhu a určiť výšku dlhov každého zo žalovaných voči žalobcovi v pomere jednej polovice.

24. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej 2/ uviedol, že sa ohradzuje voči účelovým tvrdeniam žalovanej 2/, ktorá počas celého súdneho konania sa snažila opakovane navodiť dojem, že nemá žiaden právny dôvod uhradiť poskytnutú podporu z jeho strany a každým svojím krokom sa snažila o obštrukciu a spochybnenie riadne uplatneného nároku. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne v danej veci, z ktorého vyplýva aplikácia ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Zdôraznil, že na tlačive „Žiadosť o poskytnutie podpory v súlade so zákonom NR SR č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení zákona NR SR č. 1/1997 Z. z. a v znení zákona NR SR č. 76/2000 Z. z.“ požiadali žalovaní o možnosť poskytnutia podpory zo strany štátu. Na základe tejto žiadosti bolo posudzované z jeho strany splnenie zákonných podmienok k poskytnutiu podpory a nie už samotné poskytnutie financií, upozornil na skutočnosť, že v prípade zamietnutia žiadosti by nedošlo ani len k podpisu zmluvy o podpore, ak by nebola podpísaná zmluva o podpore, tak by žalovaní nemali právny titul na následné požiadanie o poskytnutie peňažných prostriedkov. Uvedený úkon žalovaných nie je možné kvalifikovať ako požiadanie o poskytnutie peňažných prostriedkov v zmysle ust. § 497 v

spojení s § 500 a § 501 Obch. zákonníka. Tento právny názor je podporený znením zmluvy o podpore in concreto v článku III. pod názvom „Čerpanie poskytnutej podpory“, z ktorého vyplýva, že dlžník je oprávnený uplatniť nárok na poskytnutie peňažných prostriedkov v lehote určenej v zmluve. Ďalej poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Obo/51/2008, ktorý rieši tzv. solidaritu dlhu (pasívnu solidaritu), kde je každý dlžník zaviazaný na to isté plnenie a veriteľ je oprávnený požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek z dlžníkov. Obchodný zákonník na rozdiel od Občianskeho zákonníka upravuje tzv. vyvrátiteľnú domnienku v prípade, keď na strane dlžníka je pluralita subjektov, avšak z obsahu zmluvy nie je jednoznačné, či ide o solidaritu dlhu alebo delený záväzok a v takomto prípade v zmysle ust. § 293 Obch. zákonníka platí, že dlžníci sú zaviazaní spoločne a nerozdielne a ide o ich solidaritu. Rozvod manželstva, resp. vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva nemá žiaden vplyv na záväzok žalovaných plniť si povinnosti zo zmluvy. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo/183/2008, ako i rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/2/2014.

25. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že odstúpenie žalobcu od zmluvy ako majetkové právo je premlčané, z ktorého dôvodu účinky odstúpenia vzhľadom na vznesenú námietku premlčania nenastali a nenastala ani predčasná splatnosť celého úveru. Žalobca mal zmluvnú možnosť od zmluvy odstúpiť po doručení výzvy k vyrovnaní splátok po tom, ako sa dostali žalovaní do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov (článok VIII. bod 8.4. zmluvy o poskytnutí podpory). Žalobca už v roku 2008 doručoval žalovaným výzvu na úhradu dlhu, a to listom zo dňa 09.04.2008 a 03.09.2008, pričom k právnomu úkonu odstúpenia od zmluvy pristúpil až dňa 22.12.2014 v priebehu tohto súdneho konania s odôvodnením, že sú v omeškaní s 92-ma mesačnými splátkami, pričom v čase odstúpenia od zmluvy uplynuli viac ako 4 roky, kedy mohol žalobca právo na odstúpenie od zmluvy uplatniť a vzhľadom na vznesenú námietku premlčania práva na odstúpenie od zmluvy nenastali účinky odstúpenia od zmluvy. Jej konanie nevykazuje znaky priameho úmyslu poškodiť žalobcu vznesením námietky premlčania, a preto jej konanie nemôže byť kvalifikované ako v rozpore s dobrými mravmi. Pokiaľ žalobca pri zachovaní odbornej starostlivosti neuplatnil právo od zmluvy odstúpiť, túto skutočnosť nemožno dať na jej ťarchu. Súd prvej inštancie správne posúdil dojednanie zmluvnej pokuty ako neplatné a nárok v tejto časti nepriznal. Ďalej uviedla, že žalobca vznik nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 907,63 eur v konaní nepreukázal a považuje ho za nedôvodný. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne s výnimkou odvolacích dôvodov uvedených v ňou podanom odvolaní.

26. Žalovaná 2/ vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedla, že popiera, že by mala vo svojom odvolaní tvrdiť, že vzťah založený zmluvou o poskytnutí podpory má byť posudzovaný ako vzťah spotrebiteľský. Zotrvála na názore, že v uvedenej zmluve absentuje obligatórna náležitosť zmluvy o úvere podľa § 497 Obch. zákonníka, a to záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky, z ktorého dôvodu daný zmluvný typ nemožno posudzovať ako úverovú zmluvu upravenú v Obchodnom zákonníku, ale ako zmluvu upravenú v osobitnom predpise, ktorým je Zákon o Štátnom fonde rozvoja bývania. Zotrvála na dôvodoch ňou podaného odvolania, ako i právnej argumentácii v súvislosti so zodpovednosťou žalovaných za spoločný záväzok.

27. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovanej 2/ uviedol, že pri procese tvorby samotného zmluvného vzťahu, ktorého vyústením bolo poskytnutie finančných prostriedkov žalovaným, nedošlo zo strany žalovanej 2/ k žiadnemu spochybneniu. Citoval § 11 Zákona o Štátnom fonde rozvoja bývania, § 500 ods. 1 Obch. zákonníka a dodal, že celú argumentáciu žalovanej 2/ opierajúcu sa o Občiansky zákonník považuje za účelovú, nakoľko uvádza niektoré ustanovenia zákona o ŠFRB bez uvedenia príslušného kontextu, pričom samotný uvedený zákon ako jednu z možných foriem štátnej podpory uvádza v § 8 ods. 1 úver. Zotrvál na svojich doterajších tvrdeniach. Zákonodarca pri implementovaní Smernice 2014/17/EÚ využil možnosť danú touto smernicou a úvery poskytované ŠFRB z jeho pôsobnosti vylúčil. Samotný nenávratný príspevok je formou priamej podpory zo strany štátu na splnenie konkrétnych podmienok, na ktorý nie je priamy nárok a môže byť poskytnutý výlučne pre byt stavebne určený na trvalé bývanie občana s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý má zdravotné postihnutie uvedené v prílohe Zákona o Štátnom fonde rozvoja bývania. Záverom poukázal na zásadu záväznosti zmlúv, resp. zmluvy sa musia dodržiavať - „pacta sunt servanda“.

28. Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a na základe skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť podľa § 388 CSP.

29. V danej veci strany sporu uzavreli dňa 05.04.2002 Zmluvu o poskytnutí podpory uzavretú podľa ustanovení zákona NR SR č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov vo forme úveru, číslo zmluvy 307/372/2002, na základe ktorej žalobca ako K. poskytol žalovaným 1/, 2/ podporu - úver vo výške 700.000,- Sk pri základnej úrokovej sadzbe 3,1 % a dobe splatnosti 30 rokov. Účelom tejto zmluvy bolo poskytnutie finančnej podpory na prístavbu rodinného domu žalovaných 1/, 2/ v G.. Predmet zmluvy tak jednoznačne označuje konkrétnu formu poskytovanej podpory v podobe úveru na prístavbu rodinného domu žalovaných, čo zodpovedá zákonom prezumovanej forme uvedenej v § 8 ods. 1 písm. a) zákona č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania. Zmluvou o úvere sa veriteľ zaväzuje, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka).

30. Zmluva o úvere je dohodou, ktorou sa jedna strana (veriteľ) zaväzuje, že na požiadanie druhej strany (dlžníka) poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej čiastky a druhá strana sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. V otázke, kto môže byť zmluvnou stranou, ktorá sa zaväzuje ako veriteľ poskytnúť druhej zmluvnej strane peňažné prostriedky, Obchodný zákonník nemá žiadne obmedzenie, jej veriteľom môže byť ktorákoľvek právnická alebo fyzická osoba, a to aj osoba, ktorá nie je podnikateľom.

31. Zmluva uzavretá medzi stranami sporu spĺňa všetky podstatné náležitosti úverovej zmluvy. Preto súd prvej inštancie správne ustálil, že strany sporu uzavreli úverovú zmluvu v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

32. Za obchodné záväzkové vzťahy považuje právna úprava vzťahy bez zreteľa na povahu účastníkov, ktoré sú taxatívne vymedzené v § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka, právne vzťahy založené zmluvou o úvere (§ 497 Obchodného zákonníka), preto zo zákona reprezentujú doktrínálnu kategóriu, tzv. „absolútnych obchodov“. Jej rozhodujúcim znakom je forma (typ) vzťahu, nie jeho subjekty, nevyžaduje sa, aby išlo výlučne o vzťahy medzi podnikateľmi. V právnom vzťahu, vyplývajúcom zo zmluvy o úvere, ako aj v právnom vzťahu, ktorý vznikne zo zabezpečenia záväzku dlžníka, v takomto vzťahu sa jeho subjekty riadia Obchodným zákonníkom. Skutočnosť, že ide o absolútny obchod, vylučuje dohodu strán o voľbe Obchodného zákonníka v zmysle § 262 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka (tzv. voľba práva). Ide teda o kogentnú povahu citovaného právneho ustanovenia, ktorá spôsobuje, že vzťahy, ktoré vznikajú pri zabezpečení záväzkov z úverovej zmluvy, sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka. Použitie Obchodného zákonníka na tieto vzťahy účastníci nemôžu dohodou vylúčiť (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18.05.2000, sp. zn. 4Obo/115/99). Možno preto uzavrieť, že pre vzťahy, ktoré sa podľa § 261 spravujú Obchodným zákonníkom, si účastníci nemôžu dohodnúť, že ich vzťah sa bude spravovať iným zákonom (napr. Občianskym zákonníkom), lebo ust. § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka je ustanovením kogentným, t. j. ktoré nepripúšťa jeho modifikáciu, ani vylúčenie jeho normatívneho (zaväzujúceho) účinku dohodou zmluvných strán. Pokiaľ by si zmluvné strany, napriek kogentnej úprave ust. § 261 Obchodného zákonníka dohodli, že ich právne vzťahy sa riadia ustanoveniami Občianskeho zákonníka, musel by súd s touto skutočnosťou vysporiadať a posúdiť zmluvu aj z hľadiska ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.03.2012, č. k. 5Cdo/120/2010).

33. V danej veci sa však zmluvné strany v Článku XII bod 12.3 dohodli, že práva a povinnosti účastníkov sa riadia predovšetkým zákonom 124/1996 Z. z. v znení noviel a ostatnými právnymi predpismi upravujúcimi vzťahy k ŠFRB. Vzájomné vzťahy sa riadia aj ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä Občianskym zákonníkom. Uvedená dohoda je súladná s ust. § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka, z ktorého vyplýva, že Obchodný zákonník je zákonom špeciálnym, ktorý má prednosť pred všeobecnou úpravou obsiahnutou v Občianskom zákonníku a len v prípade, že Obchodný zákonník niektoré otázky nerieši vôbec, uplatnia sa na ne ustanovenia občianskeho práva, najmä Občiansky zákonník. Z uvedeného zmluvného dojednania nevyplýva dohoda účastníkov zmluvného vzťahu, že ich práva a povinnosti sa budú riadiť Občianskym zákonníkom.

34. Vzhľadom na uvedené odvolací súd zotrváva na názore, že na danú vec dopadajú ustanovenia Obchodného zákonníka, ktorý obsahuje jednak kompletnú úpravu úverového vzťahu, úpravu ručenia v obchodno-záväzkovom vzťahu, uznania záväzku, ako aj úpravu odstúpenia od zmluvy a premlčania.

35. Niet sporu o tom, že na daný právny vzťah strán sporu, vyplývajúci zo zmluvy o poskytnutí podpory uzavretej podľa ust. zákona č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývaní a znení neskorších predpisov, nedopadajú ust. zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch z dôvodu, že v zmysle § 1 ods. 3 písm. p) citovaného zákona spotrebiteľským úverom nie je úver poskytovaný na účely podľa osobitných predpisov (vrátane Zákona o Štátnom fonde rozvoja bývaní) pre osobitný okruh osôb vo verejnom záujme a za úrokové sadzby nižšie, ako tie, ktoré prevládajú na finančnom trhu, alebo bezúročný úver, alebo za iných podmienok, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie ako tie, ktoré prevládajú na finančnom trhu a za úrokové sadzby, ktoré nie sú vyššie ako úrokové sadzby prevládajúce na finančnom trhu (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/106/2018, 8Cdo/9/2019).

36. Žalobca podal žalobu v danej veci na súd dňa 18.11.2014 a domáhal sa zaplatenia sumy 11.862,84 eur s príslušenstvom, ktorá predstavovala 91 splátok, v ktorých boli žalovaní 1/, 2/ v omeškaní. V priebehu tohto súdneho konania žalobca podaním zo dňa 22.12.2014 odstúpil od úverovej zmluvy ku dňu 12.12.2014 z dôvodu, že žalovaní 1/, 2/ boli v omeškaní s 92-mi splátkami a domáhal sa zaplatenia istiny vo výške 21.088,77 eur, nesplateného úroku 9.204,09 eur, úroku z omeškania vo výške 920,32 eur, spolu sumy vo výške 31.257,18 eur. Uvedená listina bola žalovanému 1/ doručená dňa 29.12.2014 a žalovanej 2/ dňa 27.01.2015.

37. Na rozdiel od právnej úpravy dôsledkov odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka, kde účinným odstúpením sa zrušuje zmluva o začiatku (§ 48 ods. 2) sa odstúpením od zmluvy v obchodných vzťahoch zmluva podľa § 351 ods. 1 Obchodného zákonníka zrušuje a účinky odstúpenia nastávajú až momentom odstúpenia (ex nunc). Plnenie poskytnuté pred zrušením zmluvy nie je plnením z neplatnej zmluvy, preto na usporiadanie vzájomných nárokov nemožno použiť právnu úpravu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1M obdo V 2/2007).

38. Niet sporu o tom, že právo účastníka odstúpiť od zmluvy je právom, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej premlčacej dobe.

39. Súd prvej inštancie v danej veci dospel k záveru, že právo žalobcu na odstúpenie od zmluvy v zmysle bodu VIII. bod 8.4 je premlčané, nakoľko uplynula premlčacia doba štyroch rokov, odkedy mohol žalobca uplatniť právo od zmluvy odstúpiť, preto predčasná splatnosť celého úveru iným spôsobom ako odstúpením vyvolaná nebola a žalobca sa môže domáhať iba zaplatenia časti dlhu, ktorý je v čase rozhodnutia súdu splatný, nakoľko splatnosť splátok bola dohodnutá vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca počas celej lehoty splatnosti úveru.

40. S týmto právnym názorom súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožniť nemôže.

41. Z čl. VIII. bod 8.4 uzavretej zmluvy o poskytnutí podpory č. XXX/XXX/XXXX dňa 05.04.2002 vyplýva, že v prípade, ak je dlžník v omeškaní s úhradou ktorejkoľvek splátky dlhšie ako 6 mesiacov, je fond oprávnený po doručení výzvy k vyrovnaní splátok od zmluvy odstúpiť jednostranne, ak nebudú splnené podmienky uvedené vo výzve. Veriteľ môže od zmluvy odstúpiť jednostranne aj v tých prípadoch, ak dlžník závažným spôsobom poruší zmluvu, a to napríklad opakovaným nesplácaním úveru, porušením stavebných predpisov, zmenou stavby bez súhlasu veriteľa, zriadením záložného práva, zmenou vlastníctva bez súhlasu veriteľa a podobne.

42. Z uvedeného znenia uzavretej zmluvy vyplýva právo veriteľa (žalobcu) odstúpiť od zmluvy uzavretej so žalovanými 1/, 2/ v prípade, ak budú v omeškaní dlhšie ako 6 mesiacov. Je však nesporné, že tomuto právu veriteľa nezodpovedala jeho právna povinnosť od zmluvy odstúpiť. Z obsahu spisu bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že i v čase odstúpenia od zmluvy boli žalovaní 1/, 2/ v omeškaní s plnením svojho dlhu viac ako 6 mesiacov a opakovane (vrátane podanej žaloby) boli žalobcom vyzvaní na zaplatenie svojho dlhu. Pokiaľ potom žalobca v priebehu súdneho konania od zmluvy odstúpil, pričom boli splnené všetky predpoklady stanovené v citovanom ustanovení zmluvy, nie je možné uzavrieť, že právo na odstúpenie od zmluvy bolo premlčané. Takýto záver súdu prvej inštancie by mohol obstáť iba v prípade, pokiaľ by žalovaní 1/, 2/ boli v omeškaní s plnením svojho dlhu 6 mesiacov, došlo by k výzve zo strany žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy, žalobca by následne nevyužil svoje právo od zmluvy odstúpiť a žalovaní 1/, 2/ by svoje povinnosti vyplývajúce

zo zmluvy začali riadne plniť. V takomto prípade po uplynutí štyroch rokov od vzniku práva žalobcu na odstúpenie od zmluvy (nezaplatenie 6 splátok žalovanými 1/2/) a následného riadneho plnenia zmluvy zo strany žalovaných 1/, 2/ by došlo k premlčaniu práva žalobcu na odstúpenie od zmluvy. Pokiaľ však stav neplatenia splátok dlhšie ako 6 mesiacov pretrvával (opakoval sa) až do dňa odstúpenia od zmluvy, nemohlo dôjsť k premlčaniu práva žalobcu na odstúpenie od zmluvy. Navyiac, v druhej vete citovaného ustanovenia zmluvy môže veriteľ jednostranne od zmluvy odstúpiť, ak dlžník závažným spôsobom poruší zmluvu napríklad opakovaným nesplácaním úveru. I z tohto znenia vyplýva právo veriteľa (žalobcu) odstúpiť od zmluvy v prípade opakovaného neplnenia povinnosti splácať úver.

43. Z týchto dôvodov odvolací súd dospel k jednoznačnému právnomu záveru, že došlo k riadnemu odstúpeniu od zmluvy v zmysle § 351 ods. 1 Obchodného zákonníka zo strany žalobcu, ktoré je platné, právo žalobcu na odstúpenie od zmluvy premlčané nie je. Námiетка premlčania vznesená žalovanou 2/ nebola dôvodná.

44. Žalovaná 2/ vznesla námietku premlčania aj vo vzťahu k jednotlivým splátkam, preto súd prvej inštancie žalobcovi priznal nepremlčané splátky splatné mesačne počas štyroch rokov pred podaním žaloby, teda splatné od 18.11.2020 do vyhlásenia rozsudku.

45. S týmto právnym záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd nemôže stotožniť.

46. Podľa § 392 ods. 1 Obchodného zákonníka, pri práve na plnenie záväzku plynie premlčacia doba odo dňa, keď sa mal záväzok splniť alebo sa malo začať s jeho plnením (doba splatnosti). Ak obsah záväzku spočíva v povinnosti nepretržite vykonávať určitú činnosť, zdržať sa určitej činnosti alebo niečo strpieť, začína premlčacia doba plynúť od porušenia tejto povinnosti.

47. Podľa § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka, pri práve na čiastkové plnenie plynie premlčacia doba pre každé čiastkové plnenie samostatne. Ak sa pre nesplnenie niektorého čiastkového záväzku stane splatný celý záväzok, plynie premlčacia doba od doby splatnosti nesplneného záväzku.

48. Z rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít vyplýva, že pokiaľ v úverovej zmluve bolo dohodnuté splácanie úveru v splátkach, nejde o čiastkové plnenie podľa § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka, ale o jedno plnenie, ktorého úhrada bola dohodnutá v splátkach (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo/54/2007).

49. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd vznesenú námietku premlčania v danej veci považuje za nedôvodnú, nakoľko dohodu o splácaní úveru poskytnutého žalobcom v splátkach nemožno považovať za právo na čiastkové plnenie, preto premlčacia doba mohla začať plynúť až po lehote splatnosti celého dlhu (ktorá bola dohodnutá na 30 rokov, t.j. až do roku 2032). Z tohto dôvodu nemohlo dôjsť k premlčaniu nároku žalobcu, a to ani v prípade existencie dohody o splátkach.

50. Z histórie pohybov na účte žalovaných 1/, 2/ a špecifikácie žalobcu, ktoré neboli žalovanými 1/, 2/ spochybnené, vyplýva, že ku dňu 30.08.2002 bola nesplatená istina 23.235,74 eur, nesplatené úroky 12.394,94 eur, v priebehu trvania ich zmluvného vzťahu na istinu žalovaní 1/, 2/ zaplatili sumu 2.146,97 eur a na zmluvný úrok zaplatili sumu 3.411,01 eur. Uvedené platby neboli stranami sporu spochybnené, rovnako ako platba 99,25 eur v januári 2015 deklarovaná žalovanou 2/. Z uvedeného vyplýva, že žalovaní 1/, 2/ sú povinní žalobcovi zaplatiť sumu 20.989,52 eur na istine a 8.983,93 eur na úrokoch, spolu sumu 29.973,45 eur, ktorú uložil odvolací súd zaplatiť žalovaným 1/, 2/, a to spoločne a nerozdielne.

51. K námietke žalovanej 2/, že dlžná suma nemôže byť žalovaným 1/, 2/ uložená zaplatiť spoločne a nerozdielne, nakoľko nejde o solidárny záväzok, odvolací súd udáva, že sa s jej záverom nestotožňuje.

52. Odvolací súd považuje za správny záverom súdu prvej inštancie, ktorý vyjadril v bode 27.2 svojho rozhodnutia, keď záväzok žalovaných 1/, 2/ považoval za záväzok spoločný a nerozdielny s poukazom na § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka, jeho rozhodnutie bolo v tomto správne, nakoľko zmluvu so žalobcom uzavreli žalovaní 1/, 2/ ako manželia a z uvedeného záväzku im vyplývali práva a povinnosti spoločne a nerozdielne. Správne súd prvej inštancie poukázal i na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 3Cz 57/73, na ktorý odkazuje i rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/234/2010,

keď konštatuje, že závery tohto rozhodnutia sú doposiaľ pri nezmenenej úprave BSM stále použiteľné. Je nesporné, že základnou podmienkou aplikácie ust. § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka na konkrétny prípad je existencia právneho úkonu týkajúceho sa spoločných vecí. V danej veci žalovaní 1/, 2/ uzavreli zmluvný vzťah so žalobcom v postavení manželov za účelom realizácie prístavby k svojej nehnuteľnosti, v žiadnom prípade nie je možné hovoriť o delenom záväzku, a to ani v prípade, že by v takomto znení bola vyporiadaná ich BSM, nakoľko vo vzťahu k tretím osobám je takéto rozhodnutie neúčinné. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením pasívnej solidarity na strane žalovaných 1/, 2/ vyjadrenej v bode 27.2 rozhodnutia súdu prvej inštancie a na jeho správne právne posúdenie v tomto smere poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

53. Súčasne priznal odvolací súd žalobcovi ním uplatnené úroky z omeškania zo sumy 11.862,84 eur od 06.11.2014 (od podania žaloby) do 26.02.2015 a zo sumy 20.989,52 eur od 27.02.2015 (zmena žaloby) do zaplatenia vo výške 8,05 % ročne podľa § 369 ods. 2 Obchodného zákonníka a § 3 Nariadenia Vlády SR č. 21/2013 Z. z., nakoľko je nesporné, že žalovaní 1/, 2/ sú v omeškaní s plnením svojho dlhu voči žalobcovi dlhodobo (od roku 2008).

54. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na zmluvnú pokutu vo výške 3.033,64 eur, odvolací súd zdôrazňuje, že zmluvná pokuta je jedným zo zabezpečovacích prostriedkov záväzkov, pričom ide o dohodnutú peňažnú čiastku, ktorú je dlžník povinný veriteľovi v prípade, že nesplní svoju zmluvnú povinnosť, ku ktorej sa zaviazal, zaplatiť, a to bez ohľadu na to, či porušením povinnosti vznikla veriteľovi škoda. Zmluvnú pokutu možno dohodnúť tak pre prípad nesplnenia zmluvnej povinnosti vôbec, ako aj pre prípad porušenia akejkoľvek inej zmluvnej povinnosti, pričom rozhodujúci je obsah tejto dohody. Pokiaľ dohoda o zmluvnej pokute obsahuje neurčitý okruh rôznych porušení alebo vzťahov, ktoré sú označené len indikatívne, je takáto dohoda považovaná za neurčitú a nie je možné jej priznať právne následky. Dohoda o zmluvnej pokute musí mať všetky náležitosti vyžadované právnym poriadkom, najmä v tejto dohode musí byť správne vymedzená povinnosť, ktorá má byť touto zmluvnou pokutou zabezpečená, inak sa účastníci zmluvy vystavujú riziku, že súd v konaní rozhodne o jej neplatnosti.

55. Odvolací súd v časti o zamietnutí žaloby o nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty poukazuje na správne a výstižné odôvodnenie súdu prvej inštancie v bode 30. jeho rozsudku, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje naň (§ 387 ods. 2 CSP).

56. Odvolací súd sa stotožnil i s rozhodnutím súdu prvej inštancie o nároku žalobcu na zaplatenie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, ktoré odôvodnil v bode 31. svojho rozhodnutia, na ktoré správne odôvodnenie odvolací súd poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

57. Pokiaľ ide o nárok uplatnený žalobcom na zaplatenie zmluvných úrokov nad priznanú sumu 8.983,93 eur a nad výšku 3,1 %, úrok z omeškania vo výške 821,07 eur, náklady spojené s uplatnením pohľadávky nad výšku 334,29 eur, odvolací súd zdôrazňuje, že v civilnom sporovom konaní sa uplatňuje prejednávací zásada. Strana sporu má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie strana sporu, ktorá tieto povinnosti nesplnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana sporu nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže ani splniť povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazné bremeno ako procesný inštitút v civilnom sporovom konaní spočíva v zodpovednosti strany sporu za to, že v konaní budú preukázané rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Ak neboli preukázané tvrdenia strany sporu, táto dôkazné bremeno neuniesla, čoho následkom je rozhodnutie súdu vo veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť vo veci samej aj v takých prípadoch, keď neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie vo veci, či už z dôvodu nečinnosti strany sporu, ktorá nesplnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, alebo preto, že táto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec.

58. Odvolací súd dodáva, že v sporovom konaní je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu a riadi sa zásadou formálnej pravdy. Súd má možnosť strany vyzvať na doplnenie skutkových tvrdení (§ 150 ods. 2 CSP), avšak činnosť súdu nemôže nahrádzať procesnú aktivitu strán a ich povinnosť tvrdiť a hodnoverne tvrdenie preukázať. Je prvoradým záujmom strany predkladať a navrhovať súdu také dôkazy a takým spôsobom, aby z nich bolo možné bez akýchkoľvek pochybností zistiť skutkový stav. Nie je úlohou súdu vyzývať strany sporu na predloženie alebo označenie takých dôkazov, aby jej zabezpečil

úspech v spore. Ak neboli preukázané tvrdenia strany sporu, táto dôkazné bremeno neuniesla, čoho logickým následkom je rozhodnutie súdu v neprospech takejto strany.

59. V danej veci bol žalobca vyzvaný súdom prvej inštancie k špecifikácii svojich nárokov uvedených v bode 57 tohto odôvodnenia, svoju povinnosť riadne nesplnil, neuniesol tak v tomto rozsahu dôkazné bremeno, a preto v tejto časti bola jeho žaloba zamietnutá.

60. Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 29.973,45 eur a úroky z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 11.862,84 eur od 06.11.2014 do 26.02.2015, úroky z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 20.989,52 eur od 27.02.2015 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 334,29 eur do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, a vo zvyšnej časti žalobu pre neunesenie dôkazného bremena zamietol. Lehotu na plnenie odvolací súd stanovil s poukazom na ust. § 232 ods. 3 CSP, keď prihliadol na výšku priznaného plnenia.

61. Vo výroku o poplatkovej povinnosti žalovaných 1/2/ (výrok IV.) odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a v tomto rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle Zák. č. 71/1992 Z. z. z dôvodu zmeny jeho rozhodnutia vo veci samej a tým i poplatkovej povinnosti, o ktorej povinnosti zásadne rozhoduje súd prvej inštancie.

62. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 CSP tak, že žalobcovi priznal proti žalovaným 1/, 2/ spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 78,2 % s poukazom na § 255 ods. 2, § 262 ods. 1 CSP. Žalobca sa domáhal spolu zaplatenia sumy 34.013,97 eur s prísl., úspešný bol v rozsahu 30.307,74 eur, čo predstavuje 89,10 % úspech, neúspešný bol vo výške 3.706,23 eur, čo predstavuje 10,90 % úspech žalovaných 1/, 2/, celkový úspech žalobcu tak predstavuje 78,2 %. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

63. Záverom odvolací súd konštatuje, že sa nezaoberal všetkými námietkami strán sporu obsiahnutými v ich rozsiahlych odvolaniach a vyjadreniach, keď odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá a ani nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Uvedený záver vyplýva z ustálenej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR i Ústavného súdu SR.

64. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).